

BELGISCHE KAMER VAN
VOLKSVERTEGENWOORDIGERS

1 december 2009

ONTWERP VAN PROGRAMMAWET

AMENDEMENT

ingediend in de commissie voor de Volksgezondheid

Nr. 1 VAN MEVROUW **DE BONT** EN DE HEER **BULTINCK**

Art. 58/1 (*nieuw*)

In Titel IV een Hoofdstuk 7 (nieuw) invoegen met als opschrift “Dierenwelzijn” en dat een artikel 58/1 bevat dat luidt als volgt:

“Art. 58/1. Artikel 16, § 1, tweede lid, en artikel 16, § 2, tweede lid, van de wet van 14 augustus 1986 betreffende de bescherming en het welzijn der dieren worden opgeheven.”.

VERANTWOORDING

Artikel 16, § 1, van de wet van 14 augustus 1986 betreffende de bescherming en het welzijn van dieren bepaalt dat dieren voor de slachting moeten worden verdoofd zodat ze geen pijn lijden. De indieners van onderhavig amendement vinden dat dit moet gelden voor alle slachtingen met inbegrip van rituele slachtingen. De uitzondering van het tweede lid van artikel 16, § 1, van de voormelde wet voor “slachtingen voorgeschreven

Voorgaande documenten:

Doc 52 **2278/ (2009/2010)**:
001: Ontwerp van programmawet.
002 tot 004: Amendementen.

CHAMBRE DES REPRÉSENTANTS
DE BELGIQUE

1er décembre 2009

PROJET DE LOI-PROGRAMME

AMENDEMENT

déposé en commission de la Santé publique

N° 1 DE MME **DE BONT** ET M. **BULTINCK**

Art. 58/1 (*nouveau*)

Dans le Titre IV, insérer un Chapitre 7 (*nouveau*) intitulé “Bien-être animal”, contenant un article 58/1 rédigé comme suit:

“Art. 58/1. L'article 16, § 1er, alinéa 2, et l'article 16, § 2, alinéa 2, de la loi du 14 août 1986 relative à la protection et au bien-être des animaux sont abrogés.”.

JUSTIFICATION

L'article 16, § 1er, de la loi du 14 août 1986 relative à la protection et au bien-être des animaux prévoit qu'avant l'abattage, les animaux doivent être étourdis afin qu'ils ne souffrent pas. Nous estimons que cette prescription doit s'appliquer à tous les abattages, y compris aux abattages rituels. L'exception prévue par l'alinéa 2 de l'article 16, § 1er, de la loi précitée pour les “abattages prescrits par un rite

Documents précédents:

Doc 52 **2278/ (2009/2010)**:
001: Projet de loi programme.
002 tot 004: Amendements.

door de ritus van een eredienst” moet daarom vervallen. Het gaat immers om ongeoorloofde praktijken waarbij het dier stikt in zijn eigen bloed terwijl het nog bij bewustzijn is. In een beschaafd land zijn dergelijke gebruiken, ook al zouden ze voortkomen uit religieuze voorschriften, onduldbaar. Ook talrijke diergeneeskundige organisaties, zoals de *Federation of Veterinarians in Europe*, die meer dan 30 Europese landen vertegenwoordigt, dringen aan op een totaalverbod op onbedweld slachten.

Door de wettelijke uitzondering voor ritueel slachten vindt het onverdoofd slachten van dieren plaats op grote schaal en overschrijdt het daarmee ruimschoots de behoefte aan religieus geslacht vlees. Er zijn aanwijzingen dat het vlees ook in het reguliere circuit terechtkomt en daar wordt verkocht zonder etikettering met informatie over de herkomst. De afwezigheid van etikettering moedigt de slachthuizen aan meer en meer onverdoofd te slachten, zelfs voor vlees dat niet voor de halalmarkt is bestemd.

Het argument dat het ritueel slachten moet worden toegestaan omwille van de godsdienstvrijheid snijdt geen hout. In Zweden bijvoorbeeld, dat eveneens gebonden is door mensenrechtenverdragen als het EVRM, is het ritueel slachten verboden, tenzij het onder verdoving gebeurt. Hetzelfde geldt in Zwitserland, Noorwegen en IJsland. Een verbod op rituele slachtingen is dan ook niet in strijd met het grondwettelijk en verdragsrechtelijk gewaarborgde recht op vrijheid van godsdienst. Het is aan de belijders van de betreffende erediensten om hun religieuze voorschriften op zodanige wijze toe te passen dat de toepassing verenigbaar is met essentiële normen van de samenleving waarvan ze deel uitmaken, onder meer op het vlak van dierenwelzijn.

Rita DE BONT (VB)
Koen BULTINCK (VB)

religieux” doit dès lors être supprimée. Il s’agit en effet de pratiques illicites au cours desquelles l’animal étouffe dans son propre sang alors qu’il est encore conscient. Dans un pays civilisé, de telles pratiques sont intolérables, même si elles sont prescrites par un rite religieux. De nombreuses organisations vétérinaires, comme la *Federation of Veterinarians* en Europe, qui représente plus de 30 pays européens, insistent également pour que l’on interdise totalement les abattages sans étourdissement préalable.

Dès lors que la loi prévoit une exception pour les abattages rituels, les abattages d’animaux sans étourdissement ont lieu à grande échelle et dans une proportion dépassant largement les besoins en viande provenant d’abattages religieux. Selon certaines indications, la viande se retrouverait également dans le circuit régulier et y serait vendue sans étiquetage fournissant des informations sur son origine. L’absence d’étiquetage incite les abattoirs à abattre de plus en plus d’animaux sans les étourdir, même pour la viande qui n’est pas destinée au marché halal.

L’argument selon lequel l’abattage rituel doit être autorisé en raison de la liberté de religion est caduc. En Suède, par exemple, qui est également liée par les conventions relatives aux droits de l’homme comme la CEDH, l’abattage rituel est interdit, sauf s’il a lieu après étourdissement de l’animal. Il en va de même en Suisse, en Norvège et en Islande. Une interdiction des abattages rituels n’est dès lors pas contraire au droit à la liberté de religion garantie par la Constitution et les conventions. Il appartient aux pratiquants des cultes concernés d’appliquer leurs prescriptions religieuses de manière à ce qu’elles soient compatibles avec les normes essentielles de la société dont ils font partie, notamment sur le plan du bien-être animal.